

KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 2

Juni 2011

Årgang 46

“Kaktus og andre sukkulenter” udkommer fra 2011 kun 3 gange årligt i februar, juni og oktober måned, som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Ellen Christensen, Løvsangervej 9, DK-5700 Svendborg, tlf. 6220 7640

E-mail: emke@christensen.mail.dk

Tryk : Princo Holbæk-Hedehusene-Køge a/s

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent DKK 295,- vedr. indbetaling, se nederst på denne side. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af annoncer:

Termine für Anzeigen:

Terms for advertising:

1. januar, 1. maj, 1. september.

Annoncepris: 1/8 side DKK 100,- 1/4 side DKK 200 - Preise für Anzeigen: 1/8 seite

DKK 100,- 1/4 seite DKK 200. - Price for ans: 1/8 page DKK 100,- 1/4 page DKK 200,-

SIDEN SIDST

.....har der jo været arbejdet med at arrangere program til årsmødet 2011. Det sætter lidt nostalgiske tanker i gang: Jeg husker dengang, da foreningen havde over 900 medlemmer fordelt på adskillige kredse. Det var aldrig noget problem at finde arrangører til årsmødet. Faktisk husker jeg et årsmøde i Grindsted, hvor den daværende formand, Frans Laursen, sagde, at "alle kredse med 5 medlemmer kunne arrangere årsmødet, hvis de ønskede det!". Vi havde faktisk 10 medlemmer i Japan dengang, men det blev nu alligevel nedstemt. Ak, ja! Det var tider.

Der var udenlandske medlemmer, der på eget initiativ meldte sig til foredrag og plantesalg, og nåh ja, det er altid let at tale om "de gode gamle dage". Men nutiden med et medlemstal i frit fald standser jo ikke den onde cirkel. Det er en ringe trøst, at stort set alle foreninger af enhver art lider under samme hensyngningssyndrom.

À propósito hensyngning: Vinterens tab melder gælder jo også de planter, der drager til de evige ørkenområder, når der igen bliver vandet. Forhåbentlig har der været få af dem, selv om vinteren var hård i år.

Lad os glædes over at foråret endelig ser ud til at have taget magten. Og blomstringen i de bestående samlinger fortsætter sandsynligvis som altid. I år blomstrer det hele tidligere hos mig, end det ellers er tilfældet. Og når bladet udkommer, er det første flor såmænd forbi, og så skal man til at håbe på de efterårsblomstrende.

Vi ses - rigtig mange af os - til årsmødet.

Hanna E. Hansen

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.nordiskkaktusselskab.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Hanna E. Hansen, Limfjordsvej 1, 2720 Vanløse. Tlf. 3834 6131
Email: hanna.e.hansen@gmail.com

Sekretær: Michael Nielsen, Løvsangervej 9, 5700 Svendborg. Tlf. 6220 7640.
Email: emke@christensen.mail.dk

Kasserer: Christian Lorentsen, Ærtevej 12, 8700 Horsens Tlf. 7564 4768
Email: crl@stofanet.dk

Øvrige funktioner:

Dansk bibliotekar: Biblioteket er nedlagt iflg. beslutning på generalforsamlingen 2007.

Svensk bibliotekar: Biblioteket er nedlagt iflg. beslutning på generalforsamlingen 2009.

Webmaster:
Finn Larsen
E-mail: salbyvej17@tdcadsl.dk

Indbetaling af kontingent:

Danske medlemmer:

Regnr. 1551 Kontonr. 6578713

Udenlandske medlemmer:

Swift: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden: *Sulcorebutia rauschii*.
Foto: Finn Larsen

DYRKNING AF:

6. artikel

Rebutia og *Sulcorebutia*

Endnu et slag for hængepotter

- denne gang i drivhuset

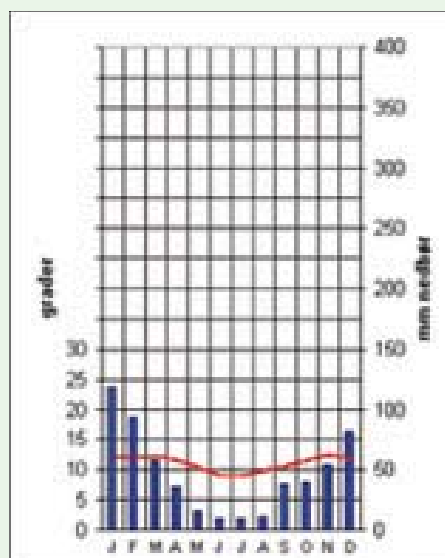
***Sulcorebutia* på rad og række**

Sulcorebutia er hjemmørende i Bolivia, som kun er højland med lokaliteter på op til 4000 meter over havet. Det betyder at der ikke er specielt varmt, selvom vi befinder os i subtropenerne, og nattefrost forekommer sjældent. I naturen finder man *Sulcorebutia* i et usammenhængende bælte i det sydlige Bolivia med en tydelig afstand (150 km) mellem populationerne helt sydpå og populationerne længere mod nord. De fleste planter gror i 2000 - 4000 meters højde. I det bolivianske højland er der rigtig meget lys, som *Sulcorebutia* synes godt om og også gerne vil have her i Danmark. Derfor er *Sulcorebutia* ikke så egnede som potteplanter i en vindueskarm - de vil nok gro, men sjældent blomstre.

Sulcorebutia er lig med blomster - farvestrålende i intense farver og mange blomster på en gang. I drivhuset blomstrer *Sulcorebutia* villigt, specielt hvis man kan overvintre dem køligt, tørt og lyst. Jeg har derfor valgt at bruge hængepotter til mine planter - så de kan komme så tæt på glasset som muligt. Hængepotterne er anbragt under drivhusets tag, men så tæt på det gennemgående vindue, at varmen ikke bliver problematisk. Jeg skygger aldrig for planterne, alene luftstrømmen fra vinduet sørger for at undgå svidninger. Om vinteren hænger de også her lige under glasset ved temperaturer på 5 - 8°C grader og intet vand fra oktober til marts. Tidligt på foråret kigger knopperne frem fra

areolerne og en forsigtig vanding begynder i marts. I maj og juni blomstrer mine *Sulcorebutia* med hundredvis af fantastiske blomster - det er nu man skal invitere kaktus-skeptikere og svigermor i drivhuset.

Sulcorebutia er lette i kultur, hvis man vander jævnlige i løbet af sommeren - husk på, i Bolivia regner det en del i sommermånederne og *Sulcorebutia* skal derfor ikke behandles som f.eks. *Ariocarpus* - de skal derimod have vand og næring. Planterne kan godt lide den trange plads i hængepotterne som sørger for, at potten

Temperatur og nedbør for La Paz, Bolivia

Rebutia deminuta

Forskellige *Rebutia*, *Aylosteria*,
og en enkelt *Mediolobivia*

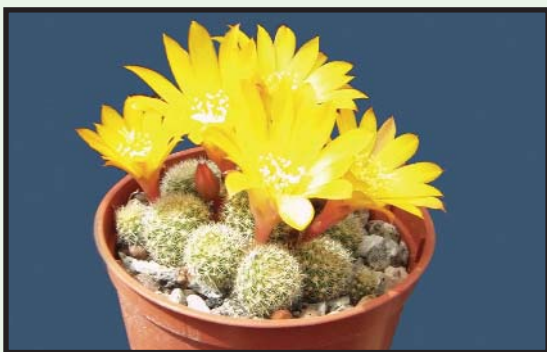
Rebutia mixticolor - multicolor

Rebutia spegazziniana

Rebutia sp.

Rebutia tuberosa - snart stor nok til en hængepote

Rebutia (Mediolobivia) eucalyptana

Rebutia (Aylosteria) heliosa var. condorensis

Rebutia (Alosteria) heliosa

tørre ud relativt hurtigt. Små *Sulcorebutia* i for store pletter duer ikke - planter og specielt dem med roerod vil let rådne i den fugtige jord. I naturen vokser mange *Sulcorebutia* i klippesprækker som hurtigt tørre ud efter et regnvejr.

Sulcorebutia kan desværre let få spindemider, som kan vandre en plante fuldstændigt, men heldigvis findes der gode midler imod dette i dag. Tidligere var man henvist til at bruge alm. sprøjtegift som alligevel ikke virkede særligt godt på spindemider. Jeg bruger selv Pride Ultra som fungerer fint, hvis man sprøjter et par gange forebyggende i løbet af sommeren. Pride Ultra er ifølge etiketten ugiftig for mennesker, og det er vel værd at tage med. Prisen er voldsom, men hvis man deles om et indkøb opleves prisen mere human. Spindemider kan særligt godt lide varm og tør luft, så midlerne er i særdeleshed vågne og ligger på lur om sommeren. Men også om vinteren kan der ske angreb, så hold øje med planterne og sprøjt en enkelt gang i løbet af vinteren. Når man først har spottet et angreb så er det for sent og skaden er sket - øv!

De fleste *Sulcorebutia* vokser fint på egen rod, men jeg har også en del podede planter. Podedeunderlaget er *Trichocereus mandragora*, *T. pachanoi* eller *Echinopsis* sp. Alle tre underlag fungerer fint og er en god ide, når man formerer sine planter eller bytter sideskud med andre samlere. Sæmmenvoksningen sker hurtigt og et lille sideskud kan hurtigt blive til en voksen plante. Underlaget er selvfølgelig valgt ganske lille således, at det hurtigt bliver skjult i potten når ædelriset vokser.

Frøformering er altid spændende. Jeg har aldrig selv med vilje lavet frø på *Sulcorebutia*. Der dannes ofte frugter med frø, men det er sandsynligvis krydsbestøvning, som jeg ikke sår. Ønsker man selv at producere frø skal man være meget påpasselig for at undgå krydsninger, men jeg ser ingen grund til at så frø af planter

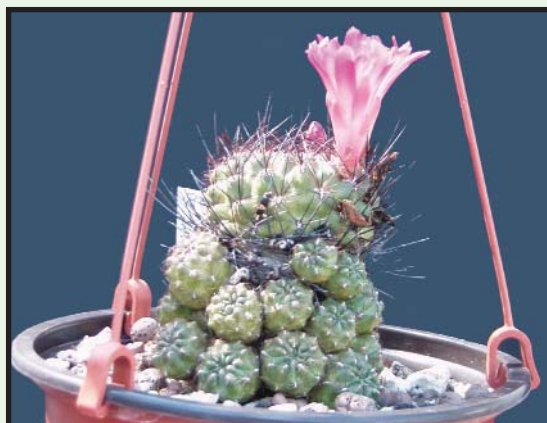
Sulcorebutia alba

Sulcorebutia albissima

Sulcorebutia cochabambina

Sulcorebutia crispata

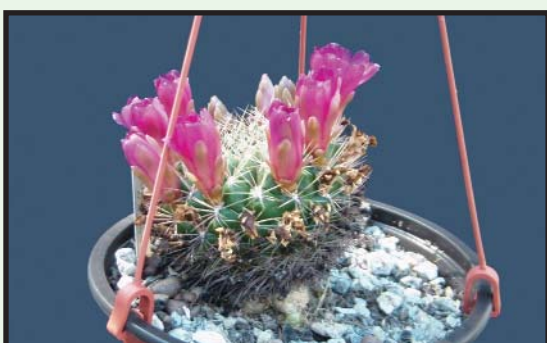
Sulcorebutia caineana

***Sulcorebutia* sp.**

Sulcorebutia spegazziniana

***Sulcorebutia* sp. HS 109 "Santiago"**

jeg har i forvejen og som gerne producerer fine sideskud, som kan podes eller stikkes. Når jeg sår *Sulcorebutia* foretrækker jeg frø indsamlet i naturen med lokalitetsdata.

Martin Cárdenas, Friedrich Ritter, Walter Rausch og Alfred Lau har spillet en stor rolle hvad angår indsamling og opdagelse af nye arter siden 70'erne hvor *Sulcorebutia* var mindre kendt. Siden da er der fundet en masse arter og varianter af forskellige planteeventyrere som f.eks. Heinz Swoboda, som vi kender som HS på vores planteetiketter. HS numrene er blevet udbredt i 80'erne og 90'erne til mange samlere takket være Willi Fischer fra Oberhausen.

Slægten *Sulcorebutia* blev i sin tid oprettet af C. Backeberg, men i dag eksisterer den ikke mere. Ved den seneste revision af familien *Cactaceae* af David Hunt m.fl. i "The New Cactus Lexicon" er alle arter af *Sulcorebutia* overført til slægten *Rebutia*. En hel del af de kendte arter bliver i dag betragtet som synonymer, så mængden af arter og varianter er mindre omfattende end tidligere og måske mere realistisk. Mine planter bærer dog stadigvæk de gamle skilte og det bliver der nok ikke lavet om på foreløbig. Derfor er planternes navne ved illustrationerne i denne artikel i realiteten gamle og ukorrekte - men gode.

Tekst og foto:

Finn Larsen

***Sulcorebutia* sp. U4746**

Sulcorebutia WR 539 Pulcra

Sulcorebutia HS 13

Sulcorebutia sp. 2

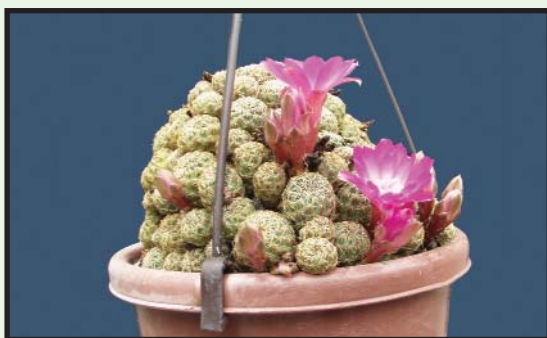
Sulcorebutia vizcarrae vr 464 A

Sulcorebutia frankiana

Sulcorebutia santiaginis

Sulcorebutia vertillicata var. *minor*

Sulcorebutia sp. 4

DYRKNING AF:

7. artikel

"Hvidkål med asparges" i ældre plantebøger. "Abenumse" sagde en af sekretærerne om det eksemplar, jeg havde med på arbejde. "Det klatrende løg" kan man også støde på og "Det klatrende uhyre" siger min veninde, når hun prøver at vikle rankerne ud af gardinerne. Den kan også træffes under det populære navn "Zulukartoffel". Hvad min mand kaldte den, når den snoede sig op ad drivhusvæggen og rundt om hans dyrebare *Tillandsia*, vil jeg ikke komme ind på her. Jeg har ikke længere mine eksemplarer i drivhuset.

Den mest kendte latinske betegnelse er *Bowiea volubilis*. Men der er synonymer: *Ophiobastryx volubilis* (Skeels, 1911), *Schizobasopsis volubilis* (Macbride 1918) og *Killimandscharica* Milbraed 1934). Det er en løgplante fra det sydlige Afrika, og den er altså meget charmerende efter nogens mening. Planten er opkaldt efter en britisk plantesamler, James Bowie 1789 - 1869 og beskrevet i 1867 af William Henry Harvey.

Den bør dyrkes med løget liggende over jorden, så det bliver smukt grønt. Der må være to arter - spørg mig ikke om de har forskellige latinske navne -, thi jeg har eksemplarer, hvor løget bliver meget stort og deler sig i andre løg i appelsin - størrelse, og har forholdsvis tynde om end lange ranker. Den anden type holder sig i valnødestørrelse og vil helst være under jorden, i hvert fald trækker de sig ned igen, hvis man omplanter og lægger dem ovenpå. Den lille type deler sig helt vildt, og toppen er grovere. De små har lettere ved at sætte frø end de store. Men i øvrigt krydser de sig uden videre.

Dyrkningen er let, de kan tilpasse sig alt muligt undtagen frost. Jeg har med held dyrket dem i drivhus med vintertemperatur ned til 5 - 6°C, samt i vindueskarmen i stuen og i entreen, hvor der er noget varmere, og endelig på mit arbejde i vinduet over en radiator. De vokser gladeligt alle stederne, og det er ikke nødvendigt at potte om, før de sprænger potten - hvilket de store

BOWIEA VOLUBILIS

Kært barn har mange navne!

Dette billede viser den store variant af *Bowiea*. Potten er 24 cm i diameter. Der er ingen af de små grønne blomster for øjeblikket. (Foto: Lars)

eksemplarer gør med jævne mellemrum. Mine eksemplarer bliver vandet ligesom kaktusserne. De skal naturligvis ikke vandes, hvis de ikke "er oppe", men selv når de er oppe, kan de sagtens tåle tørke.

I de første leveår går *Bowiea* i vinterhi, toppen visner ned, og løget ser dødt ud - det yderste lag kan blive tørt og brunt. Når planten bliver ældre, sætter den grønne toppe med mellemrum hele året rundt, og de gamle, der efterhånden visner ned, kan bare trækkes af. Uldlusene kan godt lide den, men den er forholdsvis let at holde lusefri: flå toppen af og spul løget grundigt. Men lad dem tørre ind mellem vandingerne! De kan ikke lide at stå permanent fugtige.

Løgene deler sig og bliver til mange planter, men frøformering er også nem. De små grønne blomster svulmer op i midten og danner en tredelt kapsel, hvor man kan finde op til 5 - 6 frø - sorte, blanke og 2 - 3 mm lange. De spirer hurtigt. Kimbladet - liljer er énkimbladede - ligner et græsstrå, men den rigtige top følger hurtigt efter.

Alle dele af *Bowiea* er giftige, hvilket gælder for de fleste liljer, så man skal afholde hunde, katte, stuefugle etc. fra at forveksle rankerne med kattegræs. Og ungerne også naturligvis. Og som alle løg består den af lag, hvoraf de yderste efterhånden tørrer ind og visner væk. Det betyder også, at evt. skader forsvinder af sig selv. Jeg opdagede engang, at et af mine store løg var blevet såret, og der var kommet en plet med råd og mug. Jeg fjernede ganske enkelt løghinden i det sårede område og vaskede efter med lidt desinfektionsmiddel, og det generede ikke planten, efter forholdsvis kort tid var skaden helet op igen.

Jeg har i årevis avlet frø på mine planter. Og skilt de delte løg. Faktisk tror jeg, at en ganske betragtelig del af medlemmernes eksemplarer oprindeligt stammer fra mine planter. Og de to store eksemplarer, jeg har nu, er efterkommere af det oprindelige løg. Hvor mange gange det er blevet delt, har jeg ikke styr på.

Mit første møde med *Bowiea volubilis* fandt sted helt tilbage i 1973 i Frans Laursens drivhus. Frans havde nogle småplanter til salg, og jeg faldt pladask for den. Det eksemplar, jeg erhvervede, var på størrelse med en valnød. Det var den ikke ret længe, få år efter var den på størrelse med velvoksen grapefrugt, og så delte løget sig. Når løget vil dele sig, kommer der flere toppe op ad vækstpunktet i løgets top og små revner rundt om vækstpunktet. Hvis den yderste hinde af løget er sej, kan man opleve, at den deler sig med et hørbart smæld eller en flænsende lyd. Ret overraskende at opleve. Man kan med fordel anvende et plantestativ som vist på billedet. Hvis man sørger for at holde de nye, ugruede ranker inden i stativet, er det muligt at få hele væksten til at ligge i en bunke ovenpå stativet. Det er langt at foretrække frem for at skulle vikle rankerne ud af omgivelserne.

Jeg var så glad for min første plante, at jeg fik fat i nogle frø, - regnede ikke med selvbestøvning - og fik en halv snes små frøplanter ud af det. Disse mine første frøplanter bibragte mig nogle erfaringer: Man skal prikke planterne inden de sætter den første rigtige top, og så skal man

anbringe dem et godt stykke fra hinanden! Jeg erindrer tydeligt dengang, jeg havde en bakke i entrevinduet, hvori der stod 10 *Bowiea* ca. 1 cm i diameter, men hver med meterlange tynde toppe godt filtret ind i hinanden. Jeg skulle bruge dem adskilte, så jeg stod og mumlede grimme ord. Min gamle morbror, som var pensioneret fisker med erfaring i liner og net, morede sig: "Lad mig, tøs, det der kan du ikke", sagde han. Så stod han ellers der og skilte de 10 små planters toppe fra hinanden tilsyneladende uden at bruge andet end følesansen, for han så mest ud ad vinduet imens, og vel at mærke uden at knække en eneste stængel! Jeg har desværre aldrig fået lært det trick! Men stænglerne vokser heldigvis hurtigt ud igen, hvis man kommer til at knække dem.

Folk kender ikke *Bowiea* nu om dage. De eksemplarer, jeg f. eks. har taget ind på min arbejdsplads, har vakt megen interesse. Der står altid aftagere parat, når den har delt sig og skal omplantes, og jeg bliver da også spurgt, om ikke jeg har flere overskydende eksemplarer derhjemme. Mit lager er dog begrænset for tiden. Som nævnt ovenfor er der *Tillandsia* hængt op på det gitter i mit drivhus, hvor de ellers kunne klatre!

Men planten kan varmt anbefales. Den kan udmærket dyrkes sammen med kaktus og sukkulenter.

Hanna E.
Hansen

Dette foto viser den lille variant af *Bowiea*. Potten er 16 cm i diameter. Der ses to små løg, der har trukket sig næsten helt ned i jorden, og toppene er først ved at skyde i vejret. Det eneste "rigtige" blad, planten får, er det "græsstrå", der stikker op ved siden af stængelen. (Foto: Lars)

SEMPERVIVUM HEUFFELII

Tilbage i juli 1998 var jeg til åbent - hus - have og drivhus hos et medlem af Nordisk Kaktus-selskab, en vis hr. Peter Brandt Petersen. Da jeg viste interesse for hans *Sempervivum* var han så generøs at forære mig 10 aflæggere, så at jeg i løbet af få minutter gik fra at have 2 til nu 12 forskellige planter indenfor slægten. Jeg var benovet og meget glad. Mange år senere har jeg efterhånden fået artsbestemt disse planter og det bliver de jo ikke ringere af.

Navnlig én plante skiller sig ud fra mængden og har på flere måder en særstatus indenfor slægten: *Sempervivum* eller *Jovibarba heuffelii*, som ses ovenfor. Som den eneste art har planten en pælerod og rosetten formerer sig ved stadig deling, en slags dikotomisk deling, hvor de øvrige *Sempervivum* arter har ukønnet formering ved sideskud. Desuden er de gule blomster klokkeformede med kun 6 kronblade i modsætning til

de almindelige åbne *Sempervivum* blomster, der har mellem 8 og 18 kronblade. Disse og flere afvigelser førte i sin tid til oprettelsen af den selvstændige *Jovibarba* slægt, men ifølge Hart, Bleij & Zonneveld (se 1. artikel) er lighederne imellem slægterne *Sempervivum* og *Jovibarba* langt større end forskellene, hvorfor de henregner samtlige *Jovibarba* arter til *Sempervivum*.

Sempervivum heuffelii er udbredt i Østeuropa fra Karpaterne til Balkanhalvøen. Den findes i mange lokale varianter, eksempelvis *Sempervivum heuffelii* v. *glabrum* (billede 2), som stammer fra Balkan. Både på dette, samt efterfølgende billede, ses den særprægede blomst, der udviklingsmæssigt anses for mere avanceret og specialiseret end den sædvanlige, åbne *Sempervivum* blomst.

2. *Sempervivum heuffelii* v. *glabrum*
Foto: Susan Schou Sørensen.

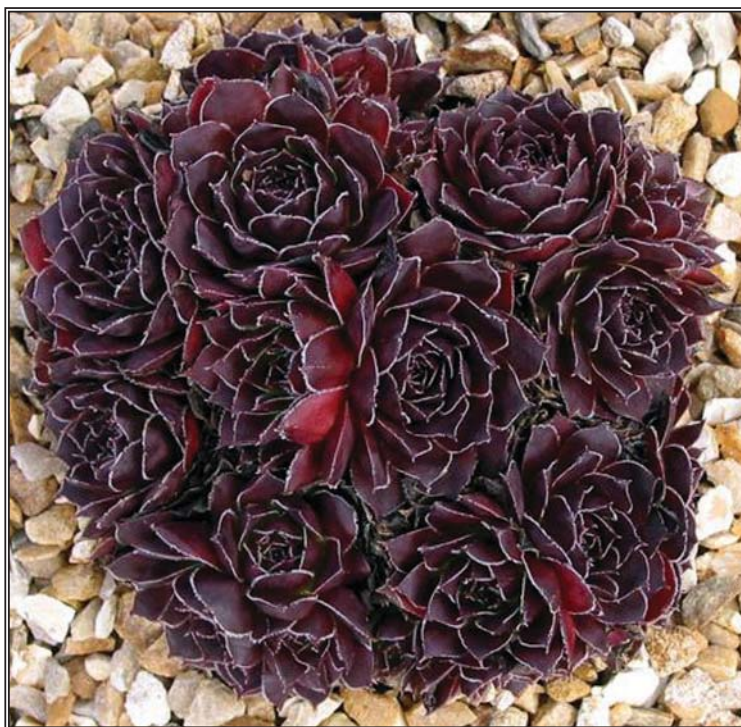
Planten har brug for at stå rimeligt tørt om vinteren, en sjat sne i ny og næ skader ikke. Den trives i en porøs kaktusjord med et vist kalkindhold og har brug for en potte med nogen dybde, da rosetterne som sagt sidder på én stor

pælerod. Med tiden begynder planten at visne fra centrum og inden da kan det betale sig at skære rosetterne fra hverandre og starte dem op hver for sig. Alt i alt en særpræget *Sempervivum* art, som findes i et utal af smukke haveformer, som eksempelvis "Mystique" fra Fernwood Nursery på billede nr. 4.

3. Havesorten : Hotlips
Foto: Fernwood Nursery.

Susan Schou Sørensen

4. Havesorten "Mystique"
Foto: Fernwood Nursery.

ÅRSMØDE LØRDAG DEN 3. SEPTEMBER 2011 - PÅ DANHOSTEL I KØGE

NKS indbyder hermed alle til årsmøde, som afholdes lørdag den 3. september 2011 på DANHOSTEL i Køge.

Da det er temmelig dyrt for foreningen at invitere professionelle plantesælgere, har vi denne gang undladt at indvitte nogle. Derfor opfordres alle deltagere på det kraftigste til at medbringe overskudsplanter til salg eller evt. til at bytte, også selv om man kun har nogle få stykker, som man kan undvære.

Foreningen vil derudover fra udenlandske gartnerier indkøbe fine planter til salg, så der vil være planter for enhver smag og pengepung.

Gartner Gert Larsen vil fortælle om et nyt dykningsmedium.

Ellen og Michael har været på rejse i USA, og Ellen vil fortælle og vise billeder fra turen. Det glæder vi os til at se.

I løbet af dagen vil der lejlighedsvis blive sat udvalgte planter på auktion og solgt til højestbydende.

Til de af jer, som ikke deltog sidste år, udleveres bogen "100 kaktus" af Bjarne Kjempff. En bog pr. husstand.

Til dig, som endnu aldrig har været til årsmøde. Prøv at møde op! Du kan erhverve spændende og billige planter. Du kan møde hyggelige kaktusnørder og få nogle gode råd, hvis du har brug for det. Om aftenen er der hyggeligt socialt samvær, hvor vi over et glas vin eller en øl tager hånd om alle mulige emner, der måtte komme på tale. Vi glæder os til at se jer alle i Køge til september.

Tid og sted:

Lørdag den 3. september 2011

DANHOSTEL i Køge

Vamdrupvej 1

DK- 4600 Køge

Telefon: +45 56676650

<http://www.danhostel-koege.dk>

e-mail: info@danhostel-koege.dk

Tilmelding:

Bindende tilmelding

senest den 30. juli 2011 til:

Christian Lorentsen

Ærtevej 12

DK-8700 Horsens

Tlf.: 75644768

Mail: crl@stofanet.dk

Husk også at fortælle, hvor mange meter salgsbord du vil have, hvis du skal sælge planter.

Priser:

Prisen er i år 450 dkk pr. person, hvis man kun deltager lørdag.

Hvis du også vil overnatte, er den samlede pris for deltagelse lørdag og overnatning i delt dobbeltværelse i alt 795 dkk pr. person. Tillæg for enkeltværelse er 150 dkk

Betaling - VIGTIGT:

Ved tilmelding - eller **senest 30. juli 2011**- indbetales deltagergebyret på nedennævnte konto:

Danmark:

Regnr. 1551 og Kontonr: 6578713

Sverige og Norge:

SWIFT: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713

N 3. SEPTEMBER 2011

STEL I KØGE.

Program for lørdag den 3. september 2011:

Kl. 09.00 - 10.00: Registrering, opstilling af planter og udlevering af bogen "100 kaktus".

Kl. 10.00 - 11.30: Generalforsamling med vand/frugt samt kaffe med en ostemad

Kl. 11.30 - 12.00: Eftersyn på plantesalg

Kl. 12.00 - 13.00: Frokost/lunch
NKS betaler for dine drikkevarer (en øl eller en vand)

Kl. 13.00 - 14.00: Foredrag v/ Gert Larsen. Nyt dyrkningsmedium

Kl. 15.00 - 17.30: Plantesalg
Medlemmernes egne planter plus planter indkøbt af foreningen fra udenlandske gartnerier.
Kaffe og kage

Kl. 18.00 - 19.30: 2 retters middag

Kl. 19.30 - 20.30: Foredrag v/Ellen Christensen. Kaktus i det vestlige USA.
Kaffe med hjemmebag

Kl. 21.00 - ??: Socialt samvær

Program for søndag den 4. september 2011:

Denne dag vil vi forsøge at arrangere nogle åbne huse. København er kun godt 30 km væk, så mulighederne for at besøge en del flotte samlinger er til stede. Og måske også et besøg i Københavns Botaniske Have var værd at overveje.

Program følger senere.

Sidste år besøgte vi bl.a.
Jan Bertelsen i Vallensbæk,
hvor der var mange fine planter til salg.

NKS regnskab 2010

UDGIFTER i DKK

Trykning kaktusblad	41.388,75
Porto	12.430,00
Gebyrer	315,00
Kontorartikler	0,00
Frøindkøb	400,00
Årsmøde	29.668,95
Køb af planter til årsmøde	26.100,60
Køb sweat shirts	1.812,50
Diverse	245,00

UDGIFTER I ALT 112.160,15

INDTÆGTER i DKK

Kontingent	64.223,78
Renter	0,00
Annoncer	1.200,00
Årsmøde	22.349,00
Salg af bøger	335,00
Frøsalg	2.383,13
Diverse	150,00
Salg af planter	19.904,24
Salg af sweat shirts	1.615,00

INDTÆGTER I ALT 112.360,80

Årets overskud: 200,65

Indestående på NKS konto
pr. 31.12.2010: 132.206,74
Kontant kassebeholdning
pr. 31.12.2010: 185,00

Bemærkninger til regnskabet:

Som det ses af regnskabet, kommer vi ud af året med et lille overskud! Medlemstallet falder stadig lidt, men slet ikke i samme grad som forrige år. Der har været et frafald af "gamle medlemmer", men dette fald bliver i nogen grad opvejet af en glædelig tilgang af nye medlemmer. I 2009 var medlemstallet ialt 195, i 2010 var antallet faldet til 169, mens medlemstallet på nuværende tidspunkt er på 161.

Christian Lorentsen, Kasserer

Kassebøger, indtægts- og udgiftsbilag stikprøvevis kontrolleret.
Kassebeholdning afstemt.

Bjarne Kjempff, Revisor

Kaktus kan muligvis være kapitalister, men bestemt ikke medlemmerne i NKS.

Nordisk Kaktus Selskab.

Indkaldelse til generalforsamling

Tid: 3. september 2011 kl. 10.00 - 11.30

Sted: Danhostel i Køge
Vamdrupvej 1
4600 Køge

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Valg af referent
3. Formandens beretning
4. Kassererens beretning og fremlæggelse af regnskab.
5. Indkomne forslag.
Forslag skal være formanden i hænde senest d. 6. august 2011
6. Valg af sekretær og kasserer.
7. Valg af bestyrelsessuppleanter
8. Valg af revisor
9. Valg af revisorsuppleant.
10. Evt.

Både før og efter generalforsamlingen er der tid til lidt hyggesnak udenfor. Forhåbentlig vil solen skinne ligesom de tidligere år.

I 2009 holdt vi generalforsamling på Djursland. Måske skulle vi overveje at holde Årsmødet i Jylland næste år?? Der er så dejligt, så hold jer ikke tilbage!!

Brachystelma barberae:

Smuk og med en duft for viderekomne.

Brachystelma barberae med 2 blomsterstande

En forårsformiddag sidder jeg og halvsover i rutebilen fra Århus til Rønde. Så rammer en velkendt lugt min næse, og jeg er med ét lysvågen. Der breder sig, fornemmer jeg, en lattermild stemning i bussen. På sæderne skråt over for mig sidder to ældre damer på min egen alder, og den ene siger leende: "Halloj, Birthe, vi er da vist kommet en tur på landet i dag". Den anden svarer med et smil: "Ja, én eller anden har været ude med gyllesprederen her til morgen - så meget er sikkert". Jeg siger intet men tænker blot: "Hvor sikkert er det egentlig? Måske er vi bare kørt forbi et hus, hvor en stapeliadyrker havde en *Brachystelma barberae* i blomst".

Min interesse for sukkulenter i almindelighed og *stapelier* i særdeleshed er næsten et halvt århundrede gammel, men det var først i 1992, at jeg meldte mig ind i NKS. Jeg søgte kontakt med

tid. Jeg husker, at vi engang kom til at tale om *Brachystelma barberae*. Mogens fortalte, at han på et tidspunkt i forbindelse med en planteauktion i kaktusforeningen havde forelsket sig i "et parti" *Brachystelma barberae* og det i en sådan grad, at han købte alle planterne. Han kan ikke have kendt noget videre til arten, for da han lidt senere ville tage sine pragtfulde blomstrende nyerhvervelser i nærmere øjesyn og i den forbindelse stiftede bekendtskab med deres potente duft, fortrød han sit impulskøb og solgte alle planterne - ikke én eneste tog han med sig hjem!

Nogen tid efter min indmeldelse i kaktusforeningen gik et længe næret ønske i opfyldelse, idet jeg gennem foreningen havde held til at skaffe mig en *Brachystelma barberae*. Det var i de dage, hvor uldlusene og jeg havde er-

ligesindede i foreningen og blev ringet op af Mogens Madsen fra Kalundborg. Mogens er en gæstfri, hyggelig og ret bramfri mand, så vi kom hurtigt på bølglængde. Jeg besøgte Mogens og Inger med jævne mellemrum, det var vel nærmest én gang om året, op gennem halvfemserne. En mindeværdig

klæret hinanden total krig. En ulige kamp i lusenes favør fulgte, og mange dejlige planter måtte lade livet på slagmarken. I tre år lykkedes det mig at holde *barberae* 'en i live, og i den periode var den kronjuvelen i min samling.

Arten er, som de fleste vil vide, en "knold-sukkulent" med veludviklede blade, og den er således ikke en "stapelie" i gammeldags striks forstand. Men den er dejlig som få - bevar mig vel.

I tre somre blomstrede den hos mig, og jeg fotograferede den heldigvis. Lugten kan billederne jo ikke gengive. Det er i øvrigt pudsigt med lugt: som lille knægt fulgtes jeg nogen gange med min morfar, som var slagtermester, ud til en bondegård, hvor man havde grise. Min morfar købte vel grise af bonden til sin forretning, men han var på samme tid fascineret af de levende dyr, og vi endte altid ude i svinestien, hvor han tog smågrise op og lod dem patte på mine fingre. For mig var det spænding - eventyr. Og lugten? De fleste mennesker afskyr lugten af svin, men hos mig kalder den lugt herlige minder frem. Svin lugter af eventyr.

Som sagt slog utoj og svamp min *barberae* ihjel, og jeg har i den grad savnet den siden. I en årrække fandt jeg det formåls-

løst at anskaffe en ny, men så dukkede CONFIDOR WG 70 pludselig op, og det blev igen muligt at dyrke *stapelier*. Siden har jeg søgt arten med lys og lygte men forgæves.

Brachystelma barberae vokser vildt i Sydafrika og Zimbabwe, men jeg kommer muligvis ikke forbi dér med det første, og hvor finder man den så? På Internettet måske (jeg har heller ikke adgang til Internettet). Savner jeg lugten? Tjah! *Brachystelma barberae* lugter af *Brachystelma barberae*. Når planten blomstrer er den et eventyr. For at opleve dét accepterer jeg selvfølgelig lugten.

NO PROBLEM.

Tekst og foto: F. Bartig

Brachystelma barberae, med de helt fantastiske blomster

Kaktusser i haven

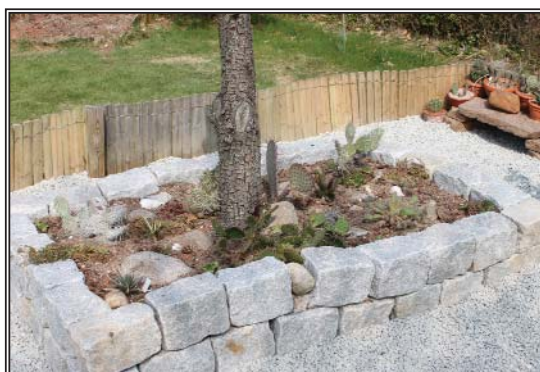
Hvert år når vinteren er overstået, spørger jeg mig selv "Hvordan mon vore kaktus og sukkulenter klarede denne vinter?" Det er sjældent at nogen af planterne ser døde ud i løbet af vinteren, men når de første vandinger er overstået, er der som regel et par stykker der ikke kunne klare det. Jeg er bestemt interesseret i hvordan vore indendørs planter har det, men det er intet imod, den interesse jeg viser dem, der er frostsistente, og som tilbringer hele året udendørs.

Sidste år besluttede vi os for at lave et nyt bed til vore vinterhårdføre planter. Bedet blev bygget op omkring et gammelt udgået pæretræ, som i vinter fungerede som en slags teltpæl for overdækningen af bedet. Der var flere fordele ved denne konstruktion. Den kondens der evt. ville dannes under plastikken kunne løbe væk, frem for at dryppe ned i planterne. Når der kom sne, ville det blot glide af plastikken og ned på jorden, frem for at lægge sig som et tungt lag ovenpå planterne. Endvidere krævede selve overdækningen et minimum af tid og arbejde, fordi plastikken blot skulle lægges over træet hvorefter jeg kunne fastgøre den rundt om bedet, så det ikke fløj af, når det blæste.

Nu er vinterafdækningen for længst fjernet og jeg har inspiceret planterne i bedet. En enkelt (gammel *Yucca*) har måttet lade livet, men resten ser forbløffende godt ud. Selv de *Opuntia* som jeg tvivlede på var frostsistente, har klaret det og er nu ved at sætte nye blade - eller er det knopper? Sidste år købte jeg forskellige vinterhårdføre *Echinocereus* på ELK. De har fået lov til at overvintre indendørs i år, men de er nu plantet ud i bedet og flere har sat knopper.

April 2010. Bedet er bygget op og planterne er forsøgsvis sat op i det

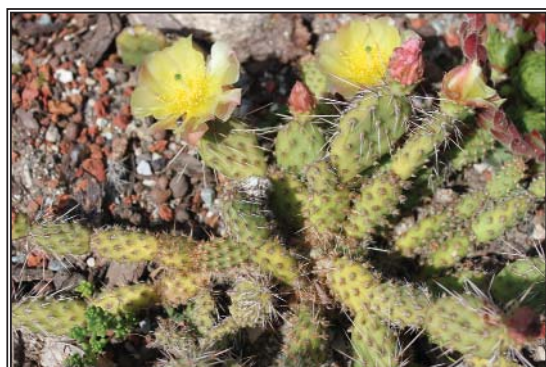
- og så er det blevet beplantet. Indhegningen er til ære for vore skildpadder, som kommer ud om sommeren.

Så kom sneen og min vinterafdækning måtte stå sin prøve. Jeg var en smule bekymret!!

Der er ca. 1 år mellem de to billeder og som det ses, klarede de fleste planter sneen og kulden

En *Cylindropuntia* belønnede mit arbejde med blomster i sommeren 2010

- og en af de andre *Opuntia* sp. satte også knopper og blomstrede lidt senere

Det er for resten imponerende så hurtigt, sådan et bed vokser til. Foruden *Echinocereus*, *Toumeyia*, *Pediocactus* og *Sclerocactus*, er der flere *Opuntia* i bedet. En *Yucca* får lov at brede sig i det ene hjørne, i et andet hjørne står en *Agave utahensis*, mens *Delosperma*, *Sedum* og *Sempervivum* slås om den resterende plads. Jeg skal være hård mod *Sedum* og *Delosperma* i år, så de ikke kvæler de andre planter, men inden jeg går for hårdt til dem vil jeg lige nyde synet af de skønne blomster som er på vej. Sidste år blomstrede

Opuntia'erne og hvis jeg ikke tager meget fejl er der allerede knopper på vej i flere af dem igen i år.

Jeg ved, flere af vore medlemmer har kaktus og sukkulenter ude i det fri. Det kan varmt anbefales, hvis man har et lille stykke jord til rådighed. Ikke nok med de blomstrer villigt, deres tornedragt bliver også helt anderledes kraftig og farvestrålende, fordi de får den direkte sol. Det gælder selvfølgelig også for mange af

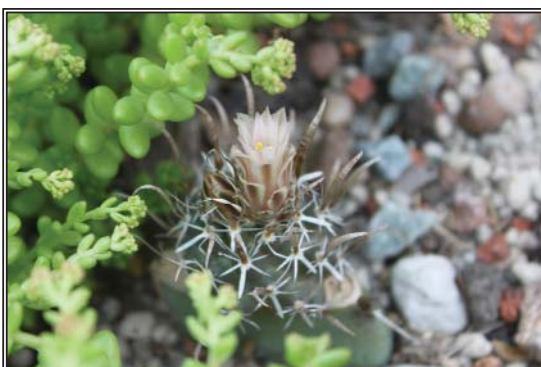
Sedum, Opuntia, Echinocereus og Toumeya står tæt sammen i den ene ende

Echinocereus reichenbachii ssp. baileyi

Opuntia sp. med nye skud på vej

Toumeya papyracantha

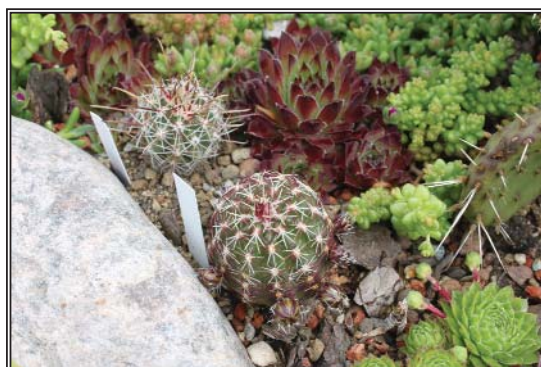
Echinocereus sp.

- i den anden ende af bedet har *Delosperma*'en bredt sig, men levner dog lidt plads til.....

....*Sclerocactus whipplei* ssp. *pygmaeus* og
Agave utahensis v. *ebonspina*

.....*Sclerocactus wrightiae* (tv) og
Echinocereus viridiflorus (th)

.....*Echinocereus coccineus*

de kaktus der ikke er frostresistente. Jeg har selv sat en del af vore søjler udenfor de sidste år, og de er både blevet mere tætthornede og robuste at

se på.

Har du mod på at prøve med kaktus udendørs, så sørg for at lave en meget porøs jord; sten, grus og leca blandet med en smule god havejord kan anbefales. Jeg planter de mindre kaktus tæt op af en større sten, den kan støtte dem, mens de finder rodfæste, men samtidig kan den afgive varme til dem når det er køligt. Den porøse jord sikrer at regnvand ikke får lov til at stå og soppe omkring planten, for vi kan jo ikke komme udenom at det indimellem regner her i Danmark. Held og lykke med projekterne rundt omkring.

Tekst og foto: Ellen Christensen

M E D D E L E S E R

• DYRKNING AF... •

Der findes mange slægter indenfor kaktus og sukkulenter. Foreløbig har vi hørt om:

1. *Epiphyllum* - Henrik Helms Madsen
2. *Lithops* og *Conophytum* - Peter Brandt Pedersen
3. *Echinocactus* - Christian Lorentsen
4. *Euphorbia* - Bjarne Kjempff
5. *Blossfeldia* - Michael Nielsen
6. *Rebutia* og *Sulcorebutia* - Finn Larsen
7. *Bowiea volubilis* - Hanna E. Hansen

Glød jer til næste nummer, hvor 2 nye slægter bliver beskrevet. Red.

• ÅRSMØDE •

HUSK at tilmelde dig **senest d. 30. juli 2011**. Vi mødes igen i år på KØGE VANDREHJEM.

den 3. og 4. september 2011

Fuldstændigt program kan ses på side 12 og 13 i dette nummer. På de følgende sider finder du regnskabet, samt indkaldelsen til generalforsamlingen.

Venlig hilsen bestyrelsen

• Annonce •

• HJÆLP!! •

Så er den gal igen - redaktøren mangler stof til det næste blad.

Jeg ved, at der sidder medlemmer rundt omkring med fine billeder fra deres samlinger og små finurlige historier, som de har fået fordi de samler på kaktus og sukkulenter.

Del dem med os andre, så bladet også fremover er medlemmernes blad.

Ring eller skriv til mig, hvis du er i tvivl om hvordan og hvormeget teksten eller billedet må fylde.

Venlig hilsen fra Redaktøren - Ellen

Foreningen har sorte Polo-shirt i en rigtig god kvalitet til salg til **75,- dkk eksl. forsendelse**.

De findes i str. medium - large - X large.

Bestil hos sekretæren Michael Nielsen enten pr. telefon eller E-mail.

Pengene indbetales på foreningens konto, hvorefter vi sender den til dig. Du er selvfølgelig også velkommen til selv at afhente den hos os.

Kan også købes på Årsmødet!!

**UHLIG
KAKTEEN**

Postfach 1107 D/71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlig-kakteen@t-online.de

46 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarkuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engros-handel

HAR DU PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er du interesseret?
Få et gratis prøvenummer af vort
medlemsblad "Orkideer",
der udkommer 6 gange årligt.
Kontakt kassereren nedenfor

DANSK ORCHIDE KLUB

V/ Bente Nielsen, Sømadevej 6,
DK-6430 Nordborg. Tlf/Fax: 74 45 09 24
e-mail: bente_kaj@mail.dk
www.orkideer.dk

Wermland desertplants

Stort sortiment Epiphyllum - 500 olika
Lophophora - specialite - alla varianter
Gasteria - många olika
Ech.horizonthalonium-stora, fina - 15 cm
Copiapoa - stora, många arter
Stort sortiment av sällsynta kaktusar
till rimliga priser.

Se lista med många frösorter.

Wermland desertplants

Järnbruksg. 7

S - 662 50 Svanskog

Tel 0046 532 30473

E-mail: info@wermlanddesertplants.se

Hemsida: www.wermlanddesertplants.se

RICHTER SUKKULENTEN

Postfach 110411, D-93017 Regensburg,

Germany

Tel+Fax 0049 9409 869245

e-mail: richtersukk@t-online.de

Siden 1992 med forsendelse af mexicanske og vin-
terhårde kaktus, Agaver, Yucca, Sedum - planter fra
egne frø.

Gratis plante - og bogliste - ny udgave er udkommet.

Nye bøger:

Hochstätter(2007): The genera Pediocactus, Navajoa, Toumeyia	90,-
(2007) Astrophytum (germ./ital.)	15,-
(2006) Ariocarpus (ital.)	12,-
(2005) CHOLLA	12,-
(2005) The genus Sclerocactus	70,-
(2011) Richter, I: Die Gattung Agave	
- obs, prisen er incl. forsendelse	40,-

Kaktusgartneriet

Kom og se vore mange forskellige kaktus og
sukkulenter. Kig forbi på adressen:
Vejlegårdsvej 99, Vallensbæk,
eller ring i forvejen på tlf: **20 94 49 46.**

E-mail: Falle@post1.dknet.dk.

Hjemmeside:

www.kaktusgartneriet.dk

Tidligere årgange af KAKTUS

kan købes ved henvendelse til:

Thorkild Alnor Nielsen

Langenæs Allé 26, 2.sal tv.

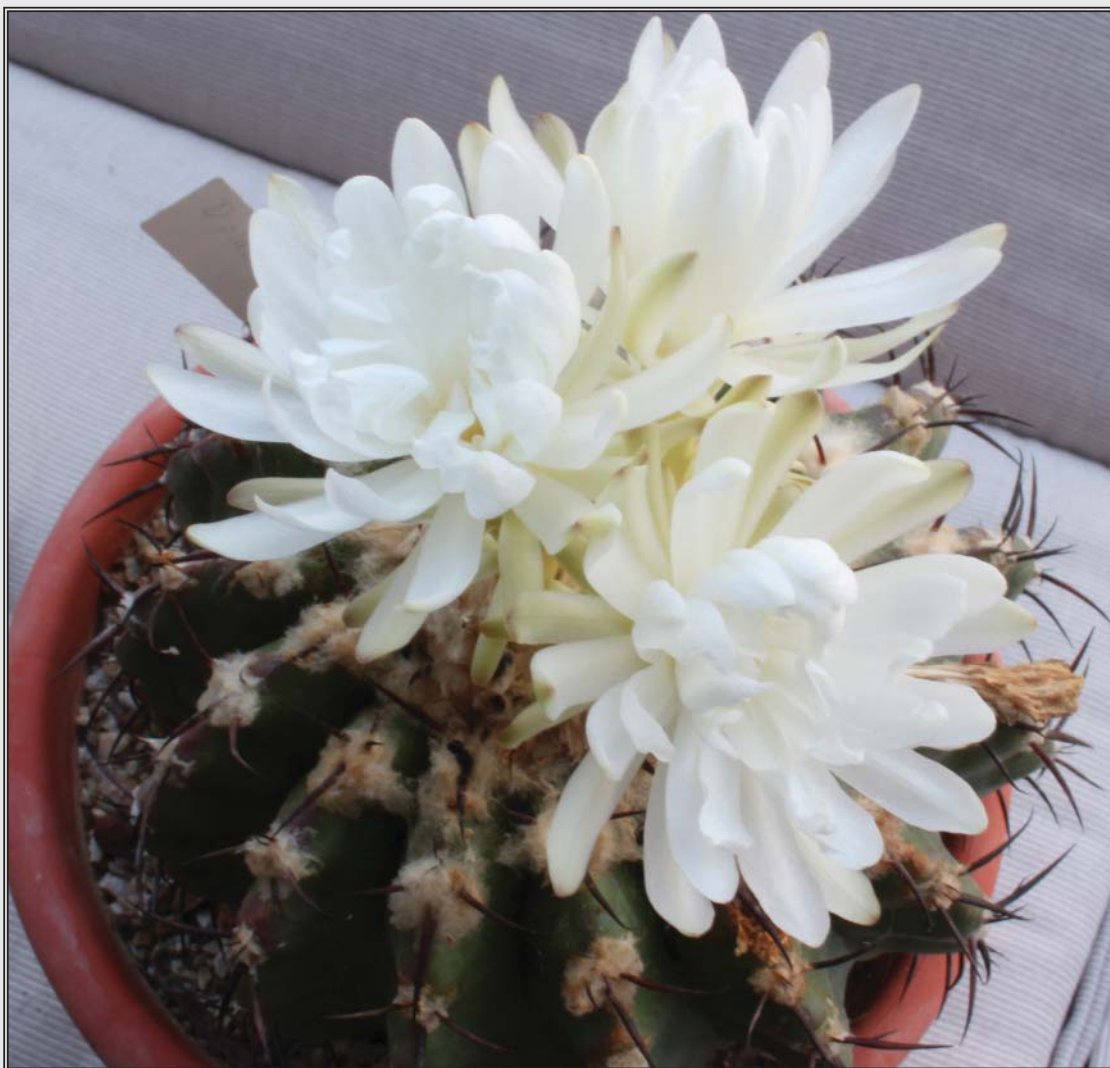
DK-8000 Århus C.

Betaling: check eller på giro nr. 2 940 744

Pris: 10 kr pr. nummer + porto.

Følgende årgange er udsolgt:

1-2-3-4-5,8-9,11-12-13-14,16

Discocactus placentiflorus blomsterduft er let citronagtig og meget behagelig, i modsætning til *Brachystelma barberae*, som omtales inde i bladet. Foto. Red.

Indholdsfortegnelse for

“KAKTUS og andre SUKKULENTER” nr. 2 /2011

Dyrkning af <i>Rebutia</i> og <i>Sulcorebutia</i> - Finn Larsen.....	side 3
Dyrkning af <i>Bowiea volubilis</i> - Hanna E. Hansen.....	side 8
<i>Sempervivum heuffelii</i> - Susan Schou Sørensen.....	side 10
Årsmøde lørdag d. 3. september 2011 på Danhostel i Køge - Bestyrelsen.....	side 12
NKS regnskab 2010 - Christian Lorentsen.....	side 14
Nordisk Kaktus Selskab - Indkaldelse til Generalforsamling - Bestyrelsen.....	side 15
<i>Brachystelma barberae</i> - Flemming Bartig.....	side 16
Kaktusser i haven - Ellen Christensen.....	side 18
Meddelelser.....	side 22